

אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
המחלקה לפוליטיקה וממשל ומרכז סימון וייל למחקר וללימודי
אירופה בת זמננו
שנה"ל תשפ"ב 2021-2022
חטיבת אדנאואר ללימודי פוליטיקה וחברה אירופית

האיחוד האירופי: זהויות, אזרחות ולאומיות

(סמסטר ב') 187-1-0021-02

יום שני, 16:15-17:45 (זום / הוראה היברידית / בניין מס' 72 חדר מס' 214)
יום רביעי, 12:15-13:45 (זום / הוראה היברידית / בניין מס' 72 חדר מס' 216)
4 נקודות זכות

מרצה: פרופ' שרון פרדו

צילום/הקלטת הקורס:

1. הקורס המוקלט/ המצולם הוא עבור כן/ם בלבד. צילומם והקלטתם נעשו כדי לסייע לכן/ם בלמידה.
2. הקורס יעמוד לרשות כן/ם עד תום הסמסטר העוקב לסמסטר בו השתתפתן/ם בו.
3. אין להעביר את הקלטת הקורס או כל חלק ממנה לאחרים אין להפיצה - בתמורה או שלא בתמורה - או לעשות בה כל שימוש אחר שאינו לימוד עצמי.
4. מובהר שהאוניברסיטה תראה בחומרה כל פעולה בניגוד לאמור בסעיף 3 לעיל, ופעולה כזאת תחשב הן כהפרת משמעת והן כהפרת זכות יוצרים.
5. כל צילום או הקלטה אחרים בזמן השיעור ייעשו בהתאם לאישור אישי ופרטני ממרצה הקורס בלבד.

שעות קבלה: בתיאום מראש, יום רביעי 15:00-15:45, זום / המחלקה לפוליטיקה וממשל, בנין מס' 72 (בנין הפקולטה למדעי הרוח והחברה ע"ש צוקר-גולדשטיין-גורן), קומה 6, חדר 659 (פרוזדור פנימי)

טלפונים: משרד - 08-6428396 ; נייד - 054-6775504

דואר אלקטרוני: pardos@bgu.ac.il

יעדי הקורס

מאז שאמנת פריז כוננה בשנת 1951 את קהילת הפחם והפלדה, החברות באיחוד האירופי הלכה והתרחבה משש מדינות מכוונות ל-27 מדינות חברות. גם הנושאים בהם מעורב האיחוד האירופי וסמכויותיו של האיחוד הלכו והתרחבו בתקופה זו: מאותן הדאגות המקוריות והבסיסיות לתעשיות הפחם והפלדה לנושאים רחבים וכלל יבשתיים. כיום האיחוד האירופי נמצא בלב ליבם של כמה מהמשברים והשינויים הדרמטיים ביותר המתחוללים בהיסטוריה של פרויקט האינטגרציה של היבשת האירופית. במילים אחרות, אירופה הולכת ומשתנה!

לתהליך השתנותה של היבשת האירופית יש השלכות משמעותיות על תושביה, אזרחיה, על המדינות המבקשות להתקבל לאיחוד האירופי, על הממלכה המאוחדת שפרשה מהאיחוד האירופי וכמובן שגם על שכנותיו של האיחוד. הקורס יעמוד על הנושאים הללו ברמות השונות: ברמת אירופה של

האזורים, ברמת הלאומים האירופיים, ברמת המדינות האירופיות (הרמה הלאומית), וברמת האיחוד האירופי עצמו (הרמה העל-לאומית). בעוד "אירופה" הולכת ומתהווה, הדאגה המרכזית כיום של הפוליטיקאים האירופיים ושל הציבור האירופי היא השאלה כיצד זהויות, ובמידה רבה גם ממשלות, מתפקדות ברמות השונות?

הקורס יבחן את השינויים המתחוללים על אירופה בנקודה ההיסטורית בה היא נמצאת, הן ברמה המוסדית והן בסוגיית פיתוחה של הזהות האירופית באיחוד המורחב: מדינת הלאום האירופית, אינטגרציה, זהות, ריבונות, הגירה, זכויות אדם, אזרחות, גלובליזציה, הרחבת האיחוד האירופי, ברקזיט ופרישה מהאיחוד האירופי ועוד. מבנה הקורס הוא כזה שנבחן שינויים באיחוד האירופי ברמות שונות. נתחיל עם שינויי העבר אשר מסבירים את ההווה, נבחן שינויים עכשוויים ברמות הלאומיות והתת-לאומיות, ונפנה להשלכות של השינויים הללו על אינדיבידואלים-אזרחים, אזרחי מדינות פורשות מהאיחוד, מהגרים, מבקשי מקלט מדיני ושכנים. עוד נבחן את שינויי מעמדו של האיחוד האירופי בזירה הבינלאומית.

דרישות והרכב ציון הקורס

נוכחות – לא תתאפשר חפיפת קורסים.
קיום, סיכום, כתיבה ועריכה של שני ראיונות אישיים (זום / מפגשים אישיים) – 45% – חובה
הצגת אחד הראיונות האישיים – 5% – חובה
עבודת בית מסכמת – 50% – חובה
השתתפות בדיונים בפלטפורמת Ment.io – רשות.

*****לאור מגיפת הקורונה, הרכב הציון הסופי בקורס יישמר, אך המטלה המסכמת בקורס עשויה להשתנות בהתאם לתנאים בסוף הסמסטר.*****

קיום שני ראיונות אישיים: מסע בעקבות התפוצה הישראלית באירופה ובעקבות אזרחים ישראלים המחזיקים באזרחות אירופית והמתגוררים בישראל

במהלך הקורס משתתפות.י הקורס ידרשו לקיים שני ראיונות אישיים, האחד עם ישראלים המתגוררים ביבשת אירופה והשני עם אזרחים ישראלים המחזיקים באזרחות אירופית והמתגוררים בישראל (משתתפות.י הקורס הן.ם שיבחרו במראויות.ים). במסגרת מטלה זו ננסה לעמוד על סוגיית פיתוחה של הזהות האירופית בקרב התפוצה הישראלית באירופה ובקרב הישראלים המחזיקים באזרחות אירופית והמתגוררים בישראל.

באופן זה משתתפות.י הקורס יתנסו במחקר אקדמי בתחום לימודים האירופיים והיחסים הבינלאומיים. במהלך הקורס הן.ם ירכשו כלים מחקרניים לקיום ראיונות עומק אישיים, יקיימו את הראיונות עם המראויות.ים, יערכו את הראיונות, יציגו אותם ויכינו אותם לקראת פרסום מחקר/ספר בנושא יחסי ישראל והאיחוד האירופי בעריכת מרצה הקורס.

הצגת אחד הראיונות האישיים

שני המפגשים האחרונים בקורס (27.6.22 ו-29.6.22) יוקדשו להצגת הראיונות האישיים. משתתפות.י הקורס נדרשות.ים להציג את אחד הראיונות האישיים אותו הם קיימו במהלך הקורס (15 דקות).

עבודת בית מסכמת

משתתפי הקורס נדרשים להגיש עבודת בית בהיקף של כ-2,000 מילים (גופן Times New Roman, גודל 12, רווח שורה וחצי), בסוגייה שתימסר על-ידי מרצה הקורס בשבוע האחרון של הקורס.

העבודות תוגשנה בשני עותקים (עותק אלקטרוני באמצעות אתר הקורס) ועותק קשיח לתאו של מרצה הקורס במחלקה לפוליטיקה וממשל, בניין מס' 72, קומה 6, עד ליום רביעי, 31 באוגוסט 2022, בשעה 12:00. בהתקיים מגבלות נגיף קורונה העבודות תוגשנה באמצעות אתר הקורס בעותק דיגיטלי אחד בלבד עד למועד האמור.

דיונים בפלטפורמת Ment.io

Ment.io היא פלטפורמת דיונים מתקדמת המאפשרת לכן.ם לחלוק את התובנות והניסיון שלכן.ם לטובת יצירת ידע מעמיק. המערכת תשמש אותנו לדיונים בקורס. יתרונה הגדול בכך שהיא תאפשר לכן.ם השתתפות בדיון במועדים שנוחים לכן.ם (במסגרת הזמן שאגדיר), ותוכלו לראות מה מצבכן.ם בדיון ובכלל בפלטפורמה בכל רגע נתון. הדיונים מעודדים העלאת טיעונים משמעותיים, תרגול שיח ויכולת אנליטית שתשמש אתכן.ם הן בקורס והן מעבר לו.

מדדים להערכת עבודות אקדמיות במחלקה לפוליטיקה וממשל

מבוא	95-100	90-95	80-90	70-80	56-70	<56	לא רלוונטי
המבוא מציג באופן ברור את הבעיה/שאלה, ואת הגישה התיאורטית.	המבוא מציג באופן ברור וממצה את הבעיה/שאלה, ואת הגישה התיאורטית.	המבוא מציג באופן ברור את הבעיה/שאלה, ואת הגישה התיאורטית.	המבוא מציג באופן ברור את הבעיה/שאלה, ואת הגישה התיאורטית.	המבוא מציג את השאלה/בעיה, אך אין הצגה ברורה של ההקשר התיאורטי.	המבוא מציג את נושא העבודה בצורה סבירה.	המבוא אינו משמש הקדמה לעבודה.	
שאלה או מטרה ברורה	השאלה המחקרית או הבעיה הנידונה מוגדרות בבירור וחדות.	השאלה המחקרית או הבעיה מוגדרות בבירור, אך יכולה להיות אי-בהירות קלה.	השאלה המחקרית או הבעיה מוגדרות בבירור, אך יכולה להיות אי-בהירות וטעויות קלות.	השאלה המחקרית או הבעיה מוגדרות בבירור, אך יכולה להיות אי-בהירות וטעויות קלות.	הגדרת השאלה המחקרית, המשגה לוקה בחסר.	אין הגדרה ברורה של שאלה מחקרית או בעיה.	
מבנה כללי	המבנה קוהרנטי, הארכיטקטורה הפנימית בעלת הגיון, ללא "קפיצות" בזרימת העבודה.	המבנה קוהרנטי, הארכיטקטורה הפנימית בעלת הגיון, "קפיצות" מעטות בזרימת העבודה.	המבנה קוהרנטי, ישנן מספר "קפיצות" בזרימת העבודה.	המבנה קוהרנטי, ישנן מספר "קפיצות" בזרימת העבודה.	העבודה אינה מאורגנת בצורה טובה, אך לא עד כדי שלא ניתן להבין את הסענות.	העבודה אינה מאורגנת כך שלא ניתן להבין את כוונתה.	
שימוש נכון בתיאוריה	העבודה מעידה על הבנה עמוקה של התיאוריות הרלבנטיות ויכולת לזהות את יתרונותיהן ומגבלותיהן של אותן תיאוריות.	העבודה מעידה על הבנה טובה של התיאוריות הרלבנטיות.	העבודה מעידה על הבנה טובה של התיאוריות הרלבנטיות אם כי קיימות טעויות קטנות.	העבודה מעידה על הבנה של התיאוריות הרלבנטיות אם כי קיימות טעויות קטנות.	הבנה בסיסית מאוד של התיאוריות.	העבודה אינה מעידה על הבנה שדה התיאוריה.	
הדגרה ושימוש במושגים המרכזיים/הבנה של הספרות בתחום	המושגים מוגדרים בבירור וחדות, השימוש בהם קולע.	המושגים מוגדרים בבירור, השימוש בהם נכון במושגים.	רוב המושגים מוגדרים בבירור, השימוש בהם נכון.	רוב המושגים מוגדרים בבירור, השימוש בהם נכון.	רק חלק מהמושגים מוגדרים נכון, השימוש בחלק מהם אינו נכון.	אין הגדרה נכונה של מושגים, השימוש בהם מבלבל.	
איכות הניתוח וההנמקה	ניתוח והנמקה קוהרנטיים, הגיוניים.	אין ניתוח והנמקה קוהרנטיים, הגיוניים.	יש ניתוח או באופן ההנמקה "קפיצות" לגיות או טעויות לא רלוונטיות.	אין ניתוח או באופן ההנמקה "קפיצות" לגיות או טעויות לא רלוונטיות.	אין ניתוח נראה כלא קוהרנטי.	הניתוח נראה כלא קוהרנטי, חסרי הגיון פנימיים.	

מקורות	שימוש מקורי בתיאוריה, שאלה או הצגת בעיה מזווית חדשה	העבודה מעלה סוגיות או זוויות חדשות בניסוח השאלה ו/או בעיה ובהתמודדות איתה	העבודה עושה שימוש מקורי בשילוב המקורות	יש ניסיון למקוריות, אך העבודה אינה מצליחה לבסס טענות מקורות אלו	העבודה אינה מקורית אך משלבת בין מספר סביר של מקורות	עבודה שכולה מבוססת על שילוב בין מספר מצומצם של מקורות קיימות
תקפות המסקנות	המסקנות הן ראיות, חדות, מנוסחות בבירור ומתאימות למשא הנידון	המסקנות מתקבלות על הדעת, מנוסחות בבירור ומתאימות למשא הנידון	המסקנות מתקבלות על הדעת ומתאימות למשא הנידון	רוב המסקנות מתקבלות על הדעת, אך חלקן מוטעות או אינן מתאימות למשא	מספר מסכנות מוטעות או שאינן רלוונטיות	המסקנות אינן רלוונטיות
סגנון	כתיבה מדויקת, בהירה ואלגנטית, תוך שימוש נכון בשפה האקדמית	כתיבה בהירה, תוך שימוש לרוב בשפה נכון בשפה האקדמית	כתיבה בהירה, לרוב, השימוש בשפה האקדמית לא תמיד נכון	כתיבה בהירה, אך עם קטעים בהם הסגנון דל או מסורבל	סגנון מסורבל, תחביר לא טוב	סגנון דל, טעויות דקדוקיות ושל תחביר
הערות שוליים, שימוש ביבליוגרפיה	השימוש בהערות שוליים ברמה מקצועית, ביבליוגרפיה רחבה	שימוש נכון בהערות שוליים, ביבליוגרפיה רחבה	מספר טעויות ברשימת המקורות או בשימוש בהערות שוליים או חסרים בביבליוגרפיה	טעויות משמעותיות בציטוטים, או ביבליוגרפיה שאינה מספקת	טעויות משמעותיות בשימוש בביבליוגרפיה ורשימת מקורות מצומצמת	אין הקפדה על כללי הציטוט, רשימה ביבליוגרפית דלה

טיפים לשיעור המקוון

טרם התחלת השיעור המקוון

1. הכנה עצמית

- א. **לימוד עצמי:** הקפידו שיהיה ברשותכן. כל המידע הנדרש וחומרי הקורס הנדרשים במהלך השיעור המקוון: סילבוס, ספרי לימוד, מצגת השקפים המלווה את הקורס, קריאה מקדימה, תרומה אישית למהלך השיעור המקוון.
- ב. **הסביבה המיידית:** הכינו (סדרו/ארגנו/נקו) את הסביבה המיידית שלכן. שתגלה למשתתפי. וות השיעור המקוון. אם לא ניתן לעשות זאת, השתמשו ברקע וירטואלי. בנוסף, הקפידו להיכנס למפגש המקוון מאזור שקט נקי מרעשי רקע.
- ג. **בדיקה מקדימה של ציוד הרשת:** בידקו את ציוד הרשת שלכן. טרם תחילת השיעור המקוון (מיקרופון/מצלמה) וודאו שאתן. ים יודעות. ים לתפעל את פלטפורמת זום מהמכשיר בו אתן. ים משתמשות. ים: טלפון נייד, מכשיר טאבלט, מחשב נייד, מחשב שולחני.
- ד. **שתייה:** דאגו לשתייה שתעמוד לרשותכן. בשעת הצורך.

ודאו שאתן. ים מוכנות. ים ב-100% לשיעור המקוון החל מהרגע בו אתן. ים נכנסות. ים לכיתה המקוונת.

2. עימדו בלוחות הזמנים והיכנסו לשיעור המקוון בזמן

על אף העובדה ששיעורי זום נתפסים כפחות רשמיים משיעור רגיל/פגישות פנים אל פנים, הקפידו על לוחות הזמנים והיכנסו לשיעור המקוון בזמן. אם אתן. ים עומדות. ים לאחר לשיעור המקוון/מפגש עדכנו את מרצה הקורס.

3. פתיחת מצלמות

שיעורים מקוונים ופגישות זום נועדו להתקיים עם מצלמות פתוחות, בכדי שנוכל לראות את המשתתפות. ים אליהן. ים אנחנו מדברות. ים ולנסות לקיים את המפגש באופן אישי והמקצועי ביותר. זוהי תחושה מוזרה ומאוד לא נעימה לדבר אל חלון שחור או אל דמות אוטאר. על כן, כבדו את משתתפות. י השיעור/הפגישה ואת עצמכן. ים ופתחו את מצלמות הרשת. אל תשכחו שבמידה וקיימת בעייה עם סביבת העבודה שלכן. ים תמיד ניתן להשתמש ברקע וירטואלי. במידה שאינכן. ים יכולות. ים לפתוח את המצלמה, עדכנו את מרצה הקורס.

במהלך השיעור המקוון

4. היכרות

באם משתתפות. י השיעור אינן. ים מכירות. ים האחד את השני כדאי לפתוח בהיכרות קצרה. במקרה של היכרות מוקדמת מומלץ להיכנס לחדר הפגישות המקוון מספר דקות טרם תחילת השיעור לשיחות חברתיות קצרות ולהחלפת חוויות.

5. הביטו ישירות למצלמה כאשר אתן. ים מדברות. ים

כאשר אתן. ים מדברות. ים הביטו ישירות למצלמה ולא למסך המחשב או לחלונות הזום. מבט ישיר למצלמה יגרום לתחושה של הסתכלות ישירה לעיניים לשאר משתתפות. י הקורס. טרם תחילת המפגש הקפידו שהמצלמה שלכן. ים היא בגובה העיניים שלכן. ים.

6. היו נוכחים קיימים ולא נוכחים נפקדים בשיעור המקוון

לכולנו קשה לשמור על ריכוז מלא במהלך שיעורי הזום. יחד עם זאת, כאשר אתן. ים בשיעור מקוון הקפידו על נוכחות מלאה בשיעור. הימנעו מבדיקת דואר אלקטרוני, גלישה בטלפון הנייד, משלוח הודעות טקסט או לעסוק בנושאים שאינם רלבנטיים לשיעור המקוון.

7. **המנעו מאכילה במהלך השיעור המקוון**
תכננו את לוחות הזמנים שלכן. ככל הניתן, כך שתימנעו מאכילה במהלך השיעור המקוון. במידה שלא ניתן לעשות זאת, כבו את המצלמה ועדכנו את מרצה הקורס בהתאם.

8. **המנעו מהפרעות**
א. **התראות קוליות:** השתיקו את ההתראות הקוליות במכשירים השונים (התראות דואר אלקטרוני, הודעות טקסט, הודעות רשתות חברתיות, הודעות פוש חדשותיות וכו').
ב. **סביבת עבודה:** הקפידו שסביבת העבודה שנקלטת בעדשת המצלמה תהא מסודרת.
ג. **סביבה שקטה:** השתדלו להשתתף בשיעורים המקוונים כאשר סביבתכן.ם שקטה. השתתפות במפגשים מקוונים כשאתן.ם ברחוב, בית קפה, באוטובוס, ברכב מקשה על איכות השמע ומפריעה לשאר המשתתפות.ים בנוסף, זכרו שרעשי רקע "לבנים" כדוגמת רוח, מים זורמים, גשם וכו' נקלטים בעוצמה רבה במיקרופוני ציוד המחשבים ומפריעים מאוד לשיעור המקוון.
ד. **הפרעות אישיות:** השתדלו להימנע, ככל הניתן, מהפרעות אישיות במהלך המפגש המקוון.

9. **עשו שימוש נרחב בכפתור ההשתק – MUTE**
אל תימנעו מלהשתמש בכפתור ההשתק – נהפוך הוא. עשו בו שימוש נרחב! זוהי הדרך הטובה ביותר להפחית את רעשי הרקע ולאפשר מפגשי זום שקטים. ברגע בו אתן.ם מסיימות.ים לדבר, הקפידו על הפעלתו המיידית של כפתור ההשתק.

10. **כבדו את כל משתתפות.י השיעור המקוון**
הקפידו להרים יד וירטואלית באם ברצונכן.ם לדבר ואל תיכנסו לדבריהן.ם של שאר משתתפות.י השיעור המקוון (לחיצה על כפתור participants בשורת הפקודות התחתונה של פלטפורמת זום תפתח בחלון מצד ימין את רשימת משתתפות.י הקורס ומצד שמאל למטה של חלון המשתתפים תמצאו את כפתור הרמת היד הוירטואלית). השתדלו שלא להרים את קולכן.ם במהלך השיעור המקוון. במידת הצורך, עשו גם שימוש בפלטפורמת הצ'אט.

שיעור מקוון מהנה ופורה!

פרשיות לימודים על-פי מועדים טנטיביים

להלן פרשיות הלימודים ורשימה ביבליוגרפית.

ס – העתק הספר/מאמר/פרק נסרק/הועלה לאתר הקורס

21, 23 במארס 2022

אירופה המשתנה

קריאה

☛ Nugent, N. *The Government and Politics of the European Union* (8th edn Houndmills: Palgrave Macmillan, 2017), Part 3.

עיון

ס בר-נביא א. (2009) 'חזרה לפוליטיקה – על המדינה, הריבונות והמדינה הריבונית' בספרו של א. רחום (עורך) *חזרה לפוליטיקה. המדינה המודרנית, לאומיות וריבונות* (ירושלים: מרכז זלמן שזר לתולדות ישראל), עמ' 21-30.

28, 30 במארס 2022

הריאיון ככלי במחקר מסע בעקבות התפוצה הישראלית באירופה ובעקבות אזרחים ישראלים המחזיקים באזרחות אירופית והמתגוררים בישראל

קריאה

ס יובצ'ילוביץ, ס. ובאואר, מ. ו. (2011) 'הריאיון הנרטיבי' בתוך באואר, מ. ו. וגאסקל, ג', *מחקר איכותני: שיטות לניתוח טקסט, תמונה וצליל* (רעננה: האוניברסיטה הפתוחה), עמ' 69-88.

ס סטברו, ד. (2019) 'פתיחה' בתוך סטברו, ד., *ארצ' ומולדתך. מסע בעקבות התפוצה הישראלית באירופה* (חיפה: פרדס), עמ' 9-13.

עיון

ס גאסקל, ג'. (2011) 'ראיונות אישיים וקבוצתיים' בתוך באואר, מ. ו. וגאסקל, ג', *מחקר איכותני: שיטות לניתוח טקסט, תמונה וצליל* (רעננה: האוניברסיטה הפתוחה), עמ' 49-68.

ס פליק, א. (2011) 'הריאיון האפיזודי' בתוך באואר, מ. ו. וגאסקל, ג', *מחקר איכותני: שיטות לניתוח טקסט, תמונה וצליל* (רעננה: האוניברסיטה הפתוחה), עמ' 89-108.

ס סטברו, ד., *ארצ' ומולדתך. מסע בעקבות התפוצה הישראלית באירופה* (חיפה: פרדס, 2019).

☛ Richards, D. (1996) 'Elite Interviewing: Approaches and Pitfalls,' *Politics* Vol. 16, No. 3, pp. 199–204.

2022 באפריל 11, 6, 4

"אירופה" והזהות האירופית

קריאה

♣ Smith, A.D. "National Identity and the Idea of European Unity" *International Affairs* Vol. 68, No. 1. (January 1992), pp. 55-76.

♣ Nederveen Pieterse, J. (1994) 'Unpacking the West: How European is Europe?' in A. Rattansi and S. Westwood (eds.) *Racism, Modernity, Identity: On the Western Front* (Cambridge: Polity Press), pp. 129-149.

עיון

♣ Thatcher, M. (1988) *Speech to the College of Europe* ("The Bruges Speech").

♣ Leo Tindemans Report 1975.

♣ Adonnino Reports 1985, Report from the ad hoc Committee on a People's Europe.

2022 באפריל 27, 25, 13

****בהתאם להנחיות האוניברסיטה בימים 13-14.4.2022 יתקיימו לימודים מקוונים בלבד ובהתאם
מפגשנו ביום רביעי 13.4.2022 יתקיים בפלטפורמת זום****

מדינת הלאום באירופה

קריאה

♣ אנדרסון, ב. (1991) *קהילות מדומיינות. הגיגים על מקורות הלאומיות ועל התפשטותה* (רמת אביב: האוניברסיטה הפתוחה, 2000), ע"מ 31-38.

♣ Calleo, D. (1995) 'Reflections on the Idea of the Nation-State' in C.A. Kupchan (ed.) *Nationalism and Nationalities in the New Europe* (Ithaca, NY: Cornell University Press), pp. 15-36.

♣ Judt, T. (1999) 'Is there a Belgium' *New York Review of Books* 46 (19).

עיון

♣ Habermas, J. (1998) 'The European Nation-State: On the Past and Future of Sovereignty and Citizenship' in C. Cronin and P. De Greiff (eds.) *The Inclusion of the Other: Studies in Political Theory* (Boston: MIT Press).

♣ Miliward, A.S. *The European Rescue of the Nation-State* (Ewing: University of California Press, 1992), pp. 1-20, 21-45.

♣ Péteri, G. (2000) 'Between Empire and Nation-State: Comments on the Pathology of State Formation in Eastern Europe during the 'Short Twentieth Century'', *Contemporary European History*, 9 (3), pp. 367-384.

♣ Peeters, P. (2007) 'Multinational Federations: Reflections on the Belgian Federal State' in M. Burgess and J. Pinder (eds.) *Multinational Federations* (London: Routledge 2007), pp. 31-49.

♣ Jáuregui, P. (1999) 'National Pride and the Meaning of Europe: A Comparative Study of Britain and Spain' in D. Smith and S. Wright (eds.) *Whose Europe? The Turn Towards Democracy* (Oxford: Blackwell), pp. 256-287.

2022, 9, 11, 16 במאי

לאומנות באירופה

קריאה

♣ Mudde, C. *Populist Radical Right Parties in Europe* (Cambridge: Cambridge University Press 2007), pp. 158-183; 277-292.

♣ Seton-Watson, H. *Nations and States: An Enquiry into the Origins of Nations and the Politics of Nationalism*. (London: Methuen, 1977), pp. 1-12; 463-483.

ס ווקר, ק. (1999) 'לאום הוא לאום, הוא מדינה, הוא קבוצה אתנית, הוא ...' בספרו של ש. סנדלר מושגי יסוד ביחסים בין-לאומיים. *מדינת-הלאום* (תל אביב: האוניברסיטה הפתוחה), ע"מ 127-151.

עיון

♣ Smith, A.D. *Nationalism and Modernism: A Critical Survey of Recent Theories of Nations and Nationalism* (London: Routledge 1998), pp. 188 – ואילך.

♣ Brubaker, R. *Nationalism Reframed: Nationhood and the National Question in the New Europe* (Cambridge: Cambridge University Press, 1996).

♣ Touval, S. *Mediation in the Yugoslav Wars. The Critical Years 1990-95* (Houndmills: Palgrave Macmillan, 2002), pp 1-13; 39-47.

ס חוות הדעת של בית הדין הבינלאומי בעניין קוסובו

ס אנדרסון ב (1991) *קהילות מדומיינות. הגיגים על מקורות הלאומיות ועל התפשטותה* (רמת אביב: האוניברסיטה הפתוחה, 2000), ע"מ 69-79; 174-190.

צפיה בסרט "נערות השחר הזהוב" (Golden Dawn Girls), 2017

בסוף שנת 2015 התקיימו ביוון בחירות בזק בהן התעצמה מאוד המפלגה הניאו-נאצית היוונית – מפלגת "השחר הזהוב". מהמקום החמישי, הפכה המפלגה למפלגה השלישית בגודלה בפרלמנט היווני. הסרט עוקב אחרי מסע הבחירות השונה הזו. שונה ויוצא דופן מפני שלפניו נאסרו בכירי המפלגה ומי שנטלו את המושכות לידיהן היו והנשים – בתו של מנהיג התנועה, אשתו של בכיר אחר ואמו של בכיר נוסף. דרך עיניהן של "נערות השחר הזהוב" מתוארת עלייתה של המפלגה הזו והתנאים שאפשרו לה להתעצם, על רקע המשבר הכלכלי ומשבר הפליטים.

במאי: האווארד בוטנס

צפייה עצמית בריאיון אישי עם חירט וילדרס, 12.2.2017

ריאיון בשפה האנגלית שקיים "מגזין אירופה" עם חירט וילדרס, מנהיג מפלגת החירות ההולנדית.

סרט בונוס: צפייה עצמית בסרט "חירט וילדרס: האיש המסוכן ביותר באירופה?" (Geert)

2017, (Wilders: Europe's Most Dangerous Man?)

חלק קוראים לו גזען, אחרים מעריצים אותו. כיצד הפך הפוליטיקאי ההולנדי חירט וילדרס לנערץ כל כך? וילדרס מייצר דיון, ויכוח, זעם והערצה בכל מקום אליו הוא מגיע.

במאים: יוסט ואן דר ואלקף מאגס גאבאן
שחקנים: יוסט ואן דר ואלק, מאגס גאבאן

23, 25, 30 במאי 2022

האזרחות האירופית

קריאה

▣ Marshall, T.H. (1992) 'Citizenship and social class' in T.H. Marshall and T. Bottomore *Citizenship and Social Class* (London: Pluto Press), pp. 3-51.

▣ Habermas, J. 'Citizenship and National Identity' in B. van Steenberghe (ed.) *The Condition of Citizenship* (London: Sage, 1994), pp. 20-35.

▣ Kochenov, D 'EU Citizenship without Duties', 20 (4) *European Law Journal* (2014), 482-498.

▣ Charter of Fundamental Rights of the European Union, Articles 39-46.

עיון

▣ Strumia, F. (2009) 'European Citizenship: Mobile Nationals, Immobile Aliens, and Random Europeans' in M.S. Greve and M Zöller *Citizenship in America and Europe. Beyond the Nation-State?* (Washington: The AEI Press), pp. 45-70.

▣ Goudappel, F. *The Effects of EU Citizenship. Economic, Social and Political Rights in a Time of Constitutional Change* (TMC Asser Press: The Hague, 2010), pp 19-34.

♣ Shore, C 'Whither European Citizenship? Eros and Civilizations Revisited', 7 (1) *European Journal of Social Theory* (2004), 27-44.

♣ Barbalet, J.M. *Citizenship* (Buckingham: Open University Press, 1988).

♣ La Torre, M. (2010) 'Citizenship and European Democracy: European Constitution and the Treaty of Lisbon' in P. Birkinshaw and M. Varney (eds.) *The European Union Legal Order after Lisbon* (Alpena an den Rijn: Wolters Kluwer), pp. 197-212. (יש להתמקד ב-201-209 בעמודים).

1,6,8 ביוני 2022

הגירה ומקלט מדיני באירופה

קריאה

♣ Hansen, R 'Migration to Europe since 1945: Its History and Its Lessons', 74 (s1) *The Political Quarterly* (2004), 25-38.

♣ Goodhart, D. (2004) "Too Diverse?" *Prospect*, 95 (20 February).

♣ Düvell, F. (2009) 'Migration, Minorities and Marginality: New Directions in Europe Migration Research' in C. Rumford (ed.) *The SAGE Handbook of European Studies* (London: SAGE Publications Ltd), pp. 328-346.

עיון

♣ Hansen, R. (2007) 'Public Policies of Europe: Migration Policy' in C. Hay and A. Menon (eds.) *European Politics* (Oxford: Oxford University Press), pp. 329-345.

♣ Buruma, I. *Murder in Amsterdam: The Death of Theo van Gogh and the Limits of Tolerance* (London: Penguin Press 2006).

13 ביוני 2022

צפייה בסרט צפייה בסרט "הפלישה ללמפדוזה" (The Invasion of Lampedusa), BBC 2011

הסרט בוחן כיצד משבר באי קטן במרכזו של הים התיכון משנה את פניה של ההגירה לאירופה. באביב 2011, במהלכו של "האביב הערבי", התמודד האי האיטלקי למפדוזה, הנמצא 70 מיילים בלבד מחופי צפון אפריקה, עם כלמעלה מ-40,000 מהגרים מתוניסיה ומלוב. במאי: אולי למברט

הסרט זמין לצפייה בקישור זה: <http://www.ollylambert.com/lampedusa>

15 ביוני 2022

מדינות הלאום האירופיות: מוסדות ואינטגרציה

קריאה

▣ Nugent, N. *The Government and Politics of the European Union* (8th edn Houndmills: Palgrave Macmillan, 2017), Part 3.

עיון

▣ שרביט, ד. (2009) 'בין הפטיש הגלובלי לסדן הרב תרבותי - על הריבונות ומדינת הלאום באיחוד האירופי' בספרו של א. רחום (עורך) *חזרה לפוליטיקה. המדינה המודרנית, לאומיות וריבונות* (ירושלים: מרכז זלמן שזר לתולדות ישראל), עמ' 153-176.

▣ Verhofstadt, G. *The United States of Europe* (London: The Federal Trust, 2006).

20 ביוני 2022

מדינות הלאום האירופיות והגלובליזציה

עיון

Wallerstien, I. *The Capitalist World Economy* (Cambridge: Cambridge University Press, 1979).

▣ Ohmae, K. *The End of the Nation State: The Rise of Regional Economies* (London: Harper Collins Publishers, 1996).

22 ביוני 2022

הברקזיט ומקורותיו

קריאה

▣ Hobolt, S.B., 'The Brexit Vote: A Divided Nation, a Divided Continent,' 23 (9) *Journal of European Public Policy* (2016), 1259-1277. Arno Van Der Zwet, Murray

▣ Leith, S. Sim, D. and Boyle, E., 'Brexit, Europe and Othering,' 15 (5) *Contemporary Social Science* (2020), 517-532.

עיון

▣ Leith, S., M., Sim, D., van der Zwet, A. and Boyle, E., 'What does Brexit Tell Us about Our Understanding of European Identity?' 90 (3) *The Political Quarterly* (2019), 559-564.

▣ Vasilopoulou, S. 'UK Euroscepticism and the Brexit Referendum,' 87 (2) *The Political Quarterly* (2016), 219-227.

27, 29 ביוני 2022

מסע בעקבות התפוצה הישראלית באירופה ובעקבות אזרחים ישראלים המחזיקים באזרחות אירופית והמתגוררים בישראל" הצגת הראיונות

שני המפגשים האחרונים בקורס יוקדשו להצגת הראיונות האישיים. משתתפות.י הקורס נדרשות.ים להציג את אחד הראיונות האישיים אותו הם קיימו במהלך הקורס (15 דקות).

עינו

ס סטברו, ד., ארצך ומולדתך. מסע בעקבות התפוצה הישראלית באירופה (חיפה : פרדס, 2019).